

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULŪ L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

Nr. 213.

Luni, Marți 29 Septembrie (11) Octombrie.

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Octombrie 1887 st. v., se începe un nou abonament pe trilonul Octombrie, Noiembrie și Decembrie la care invităm pe toți onorații amici și prieteni ai foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 francoi
„ șese „ 6 „	„ șese „ 20 „
„ unu an 12 „	„ unu an 40 „

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de până acum li-se recomandă a însemna pe cupon numărul fășiei sub care au primită diarul.

Domni căr se vor abona din nou să binevoască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Brașov, 28 Septembrie 1887.

În timpul petrecerii monarhului nostru în Ardeal, biroul de corespondență ungurească nu sciea să relateze lumii celei mari decât numai despre „marea mulțămire” în care a aflat-o Majestatea Sa poporațiunea de aici. Se înțelege, era vorba totu numai de Maghiari și aceștia, precum stau ați lucrurile, puteau trece de mulțămii. Despre imensa majoritate a țării nici pomene nu s'a făcut în toate telegramele și corespondențele ungurești, ci cel mult au fost amintiți numai așa numiți „agitatori” dintre ei, cărora li s'au dat apoi lecțiuni, pe cale constituțională, într'un mod destul de neobișnuit.

Diarele ungurești s'au și folosit de ocaziune spre a-și arăta bucuria, că acum „s'au sfârșit cu Români” și cu „postulatele” lor. Norocul lor până ce se vor putea îmbeta cu asemenea iluzii. Să nu credă însă, că manoperele lor meschine nu sunt bine cunoscute în lumea mare; să nu credă că nu se scie pretutindeni, că ginta română încă trăiește totu așa de numărătoasă, decât nu și mai numărătoasă, decât este tratată ca sclavă.

Etă ce scrie „La Correspondance de Paris”, una din cele mai răspândite corespondențe din Franța, care are conexiuni cu cercurile influente din Paris, în numărul său dela 13 Septembrie 1887 sub titlul „Sclavagiul impus de către Unguri Românilor din Transilvania”:

„Împăratul Francisc Iosif va profita oare de petrecerea sa în Transilvania spre a se ocupa de poporațiunea română a acestei provincii redusă la sclavagiul de către Unguri? Împăratul-Rege putea-va el consacra câteva din momentele sale pentru această bună acțiune, pentru acest act de suverană justiție?”

„Este îndoișos.”

„Împăratul are simpatii pentru Români din statele sale, pe cari îi scie vitezi și cari i-au dat atâtea probe de devotament; și el s'ar și ocupa de sigur de fericirea lor decât ar pute. Însă miniștrii săi maghiari au luat deja măsurile lor: nici un Român nu se va apropia de Rege și acesta va trece pe lângă miseriile a trei milioane de supuși ai săi, fără de a le bănuși măcar. Aceste miserii sunt într-aceea numărătoase și profunde.”

„Se poate dice, că Transilvania este o provincie română, locuită aproape numai de Români. Întelnește omul aici districte întregi, unde nu există un singur Ungur, luându afară pe funcționari. Până la 1867 Transilvania a fost o provincie autonomă, avându dieta sa, administrațiunea sa, c'un cuvânt viața sa proprie. Și este inutil de a adauge, că în drumul provinciei se aflau și Români. Limba română era limba oficială. Numai adminis-

trațiunea superioară se folosea de limba germană în raporturile sale cu guvernul central din Viena. Pentru că Transilvania, până la 1867, a atârnat de imperiul Austriei și nu de regatul s-lui Stefan.”

„Însă la stabilirea dualismului austro-unguresc, nenorocita provincie a fost sacrificată: ea deveni parte integrantă a Ungariei. Locuitorii au protestat, mai ales Români; dar n'a ajutat nimic. Ea perdă autonomia ei și fu tratată de către Maghiari ca o țară cucerită. Li s'au lăsat la început câteva privilegii Românilor, precum de a se servi de limba lor în justiție și pentru conducerea afacerilor comunale; dar încetul cu încetul aceste concesiuni au fost retrase. În fiecare an Români au să îndure câte o nouă vexațiune și astăzi, precum amu dîșu la început, ei sunt în adevăr niște sclavi. Toți funcționarii provinciei sunt Unguri; Români nu pot aspira a servi statul decât maghiarisându-se; limba română este ignoantă din școlă. C'unu cuvânt Români sunt fără îndoială mai duru tratați de către Unguri, decât Alsațianii de către Germani.”

„În mijlocul acestor nenorociri se află actualmente împăratul Francisc Iosif; dar, repetă, el nu va vedea nenorocirea lor. Cine să i-o și arate? Nici un Român nu-i va vorbi și Ungurii se vor feri de a-lu lumina. El se va duce așădără lăsându să subsiste aceste mari nenorociri, totu atâtu de mari pe câtu de nemeritate. Și astfel se va dovedi, că Români nu vor obține nimic pe cale legală, că n'au să spereze nici o ameliorare dela mersul ordinar al instituțiilor. Mai multu ca oricând ei vor trebui să și pună speranța... în providență...!”

In memoria lui Iacob Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei” a mai primit următoarele telegrame și scrisori de condolență:

Vaslui, 27 Septembrie (9 Octombrie).

Simțitoru la golul ce lasă părintele vostru, principalmente sub raportul cauzei naționale, rogă primii asigurarea celei mai profunde condolențe.

Neron Lupașcu.

Abrud, 25 Septembrie (7 Octombrie.)

Primesce condolența noastră pentru pierderea bunului părinte și marelui Român.

Familia Filip.

Roșia, 25 Septembrie (7 Octombrie.)

Primiți condolența noastră la marea pierdere ce ați îndurat jelindu cu voi națiunea întregă.

Dr. Caianu și soția.

Iclodu-mare, 25 Septembrie (7 Octombrie.)

Reîntorsu din călătoria mi din Silvania dela cele trei mlădițe mi acolo transplantate, bucuria aflată pe acolo despre eliberarea valorosului bărbat Dr. Lucaciu, ni-se alteră numai decât în modu foarte adencu simțitoru la scirea ce ne-a lovit ca un fulger despre mărtea adevăratului nostru patriarh Iacob Mureșianu, a părintelui vostru și a farului națiunii noastre. Regretându din inimă pierderea generală, primii și ale noastre cele mai adenci simțăminte de condolență.

Protopopul Papiriu, fiul său Vaieriu, ginerii săi Vicașu, Petranu

Brăila, 25 Septembrie (7 Octombrie.)

Regretu din sufletu încetarea din viață a prii iubitelui vostru tată.

V. P. Sasu.

Paris, 25 Septembrie (7 Octombrie.)

Resimțim pierderea devotatului luptător al românismului Iacob Mureșianu.

Ocașian, Dobrescu arhitectu.

Cetatea de baltă, 22 Septembrie (4 Octombrie.)

La marea jale a familiei voștre, carea e și

a întregii națiuni române, îndurată prin ireparabila pierdere a neuitatului părinte și educatoru de fii națiunii, cu lacrimi ferbinți mă asociez. Ca răsplată pentru neprețuitul tesaur ce ni-a lăsat ca moștenire, totu ce putem face e, că în continuu în rugăciunile noastre dela altar și vom aminti cu pietate scumpul nume, rugându pe atotu putintele Dumneșu, ca marele suflet să i-lu așede de-a drăpta sa în împărăția Cerului. Primiți sincera mi condolență.

Popa Miron.

Năsăud, 25 Septembrie (7 Octombrie.)

Dela noi și ceilalți Români de aici sincere condolențe pentru pierderea scumpul vostru părinte și mare patriot.

Halița, Domida.

Făgăraș, 25 Septembrie (7 Octombrie.)

Societatea argășitorilor români din Făgăraș plânge cu întregu poporul românesc pierderea celui mai însemnat și energicu luptătoru pentru câștigarea drepturilor națiunii noastre.

Primiți vă rogă espresiunea sincerilor noastre condolențe pentru irremediabila pierdere.

În numele Societății argășitorilor din Făgăraș.

Iuon Ciora.

președintele Soc. argășitorilor.

Valea călugărească, 22 Septembrie (4 Octombrie.)

Cu profundă durere, din adencul inimei lăcrămându, am cetit despre mărtea multu iubitelui și stimatului meu și al națiunii taică Iacob Mureșianu. Lăcrămându mi aduc aminte, când mi-a dîșu mie, cu ocazia trecerii mele prin Brașov; „nu aș voi să mor, până ce nu aș vedea cu ochii fericirea multu iubitei mele națiuni.”

Însă durere, și de o miă de ori durere, căci dorul lui cel ferbinte nu s'a putut îndeplini.

Primiți și din parte mi condolența mea, care jelindu asemenea mă alaturu la doliul întregii familii.

Nicolae Oprea.

„Crisa școlii de fete din Sibiu.”

Sub titlul acesta „Tribuna” din Sibiu dela 25 Septembrie ne-a surprinsu cu unu lungu articolu scrisu de d. Ioan Slavic, care se vede că are de scop să arate motivele ce l'au îndemnatu pe d-sa precum și pe d-nii Dr. Barcianu, Dr. I. Crișianu și pe d-șora baronesă Elena Popu a și da demisiunea din funcțiunile ce le ocupau ca instructori la institutul de fete al „Asociațiunii” din Sibiu.

Afacerea acăsta regretabilă trebuie să intereseze pe ori-ce Român, deoarece aci e vorba de interesul de viață al unei școlii, care a fost înființată cu mari jertfe din partea „Asociațiunii” noastre.

Suntemu dedați de unu lungu timp încoco a vedea, cum meru se accentuează diferite conflicte în sinul Românilor sibiieni. Ceea ce e însă mai regretabilu ca ori și ce, este că conflicte de felul acăsta se ivesc acum și în afaceri curate culturale și începutul s'a făcutu cu școlă de fete din Sibiu.

Nu trebuie să mai spunem, câtu de multu ne-a mâhnit acăsta aparițiune, tocmai acum când mai multu ca ori și când ar trebui să fimu cu toții unu trup și suflet în apărarea intereselor noastre culturale și naționale.

În afacerea de față e vorba de unu interesu generalu român, de aceea dator suntemu să arătăm cetitorilor noștri cele ce s'au petrecut și să cercetăm unde este vina și ce trebuie făcutu, ca marele neajunsu de felul acăsta să înceteze odată pentru totdeauna.

Vom începe ați cu publicarea cuprinsului articolului amintit apărut în „Tribuna”, care a datu la lumină mai înteu nenorocitul conflictu, rămânendu să aducem și păreri părți

contrare, ca să ne putem face o iconă câtă mai clară despre starea lucrului.

Etă ce scrie „Tribuna“ sub titlul sensațional de mai sus:

„Chiar dintru început scôla s'a pornit în o direcție pe care mulți o socotiau greșită, ba chiar primejdiosă...“

„Inființată din inițiativa câtorva familii române mai înstărite, scôla „reuniunii de femei“ era ôrecum o scôla „pentru domnișore“. Fôrte mulți din aceia însă, cari au contribuit pentru inființarea și susținerea acestei scoll, voiau să aibă o scôla de fete, care n'au pretenția de a fi „domnișore“. Totu astfelu nici noi, Dr. D. Barcianu, Dr. I. Crișan și eu n'am datu timp de mai multe ôre pe și lecțiunî la scôla acêsta, pentru ca să instruiem nisce „domnișore“, care pot să se și facă instrucțiunea și într'unu mod mai puțin estin. Direcțiunea „Asilului Elena Dômnă“, în sfêrșit n'a trimis la Sibiu o guvernantă pentru câteva „domnișore“, ci pe una dintre profesorele mai cualificate ale „Asilului“, fiindu că vorba era de croirea unei scôle române de fete.

„Astfelu nu puté să existe cuvenita înțelegere între corpul didactic și „reuniunea“, care întreținea scôla. Pe când membrii corpului didactic arău fi dorit să se propage prin scôla unu spirit de cum mai democratic, „reuniunea“ ținea ca taxele lunare să fiă mai măricele, pentru ca să nu se sporéscă pré tare elevele și să nu între pré multă „plebe“ în scôla. Pe când profesora ținea, ca elevele să nu se grupeze după starea și rangul părinților, multe din copile venéu găite ca nisce păpuși gentile la scôla, ér cele câteva fete de țeran, care îndrăsniseră să intre în scôla de „domnișore“, erau isolate, chiar persecutate de colegele lor, încât în cele din urmă au părăsit scôla tôte afară de una, carea nu și puté găsi păreche când scôla eșea undeva.

Fumurile acestea au intrat, se înțelege, și în scôla inființată de „Asociațiune“, ba, ceea-ce e mai réu, chiar și în internatul acestei scôle: acesta e defectul de nascere alu institutului.

După ce arată apoi, că fumurile aristocratice, de care suferă o parte a societății române din Sibiu, o duce pe acêsta pe o clină ridiculă și primejdiosă, dîce:

„Era și este o cestiune de bună educațiune, ca scôla să fiă ferită de inriurirea acestei părți „aristocratice“, pentru ca incetul cu incetul să iasă din institut fumurile. Acéstă isolare nu era cu puțință, câtă vreme partea cea mare a elevelor erau externe și astfel scôse pentru o mare parte din vieți lor de sub inriurirea institutului. Acum însă, după ce vre-o 15 dintre eleve sunt internate, spiritul scôlei se face în institut și externele vor trebui să se deprindă incetul cu incetul cu apucăturile internatului.

„Nu pôte încă nimeni să se pronunțe, decât aceste apucături sunt orî nu bune; de sigur însă, că baronesa Elena Popu, ca directoriță, și Dr. D. Barceanu, ca director de studii, erau pentru partea cea mare a părinților destulă garanția că ele nu vor fi rele. Numai însă câtă vreme aceste două persoane au destulă autoritate ca să conducă ele singure educațiunea și instrucțiunea copilelor și să feréscă institutul de orî și ce amestec estern.

„Și decât am înțeles bine lucrurile, acesta e și cuvântul, pentru care chiar d-șora baronesa Elena Popu a primit direcțiunea institutului: vorba era să se scie, că nu tôte damele din Sibiu au amestec la institut. ci una singură și cea mai cu autoritate din ele îl con-

duce pe răspunderea ei și după însărcinarea primită dela comitetul „Asociațiunei“....“

Înlăturarea crizei și stabilirea păcii, dîce d. Slavici, atêrnă dela părinții copilelor, ca cei mai direct interesați, și dela societatea română. Apoi incheie:

„E indiferent, cine anume are să stea în fruntea institutului. De sigur însă, că e fôrte importantu pentru educațiunea copilelor și pentru prosperarea institutului, ca pozițiunea acêsta să fiă ocupată de persoane cu valre și cu autoritate. Nici o femeie de ôrecare valre însă nu va primi pozițiunea de directriță la acêstu institut, și nici unu profesor de ôrecare valre nu se va însărcina cu direcțiunea studiilor, decât, fiă chiar și numai prin mijlocirea comitetului „Asociațiunei“, lumea tôte pôte să aibă amestec la conducerea scoll. Decă voim persoane de valre trebuie să le creăm o pozițiune onorabilă, să le dăm tôte încrederea și să le lăsăm să lucreze scutite de orî și ce supărări...“

SCRILE ȚILEI.

Unu amic alu lui „Kolozsvár“, umbându prin România, se întorse de acolo cu o chartă, în care — după cum dîce „Kolozsvár“ — se află reprezentată România așa, precum o viséază Românii cei flămênți, cuprîndendu adecă unu teritoriu până pe la Arad și pe la Oradea-mare. Lunaticii făuritori ai acestor charte — dîce numita fôia — turbură capetele blândilor noștri Români, cari suferă de o mania atât de mare, încât societatea maghiară ar trebui să le procure medicina pe spesele ei comune. S'a vèdutu mania acêsta și în împrejurarea, că s'au arêtat aplicați a conta la sprijinul locurilor mai înalte. Credința acêsta în vèntu a nebnit capetele multor bieți Români. În fiăcare și arătan prin țiarele lor, că în Viena se gătesce medicina presupuselor lor rane... Acum s'a sfêrșit și acêsta în modu norocos. Visita regelui maghiară acurmată continuarea acestui joc. Espresionile acelea, prin care li s'a promis și mai departe grația regéscă în modu condiționat, nu numai că au lămurit situațiunea și au dat de minciună pe agitatori, ci pentru anumite cercuri au revêrsat lumină și în țera românéscă. — Trénca flénca mere acre!

În seminarul teologilor din Blașiu au fost primii în anul acesta 17 tineri. În tôte patru cursurile sunt înscriși 72; dintre aceștia 8 se țin de diecesa Lugoșului și 2 de diecesa Oradei-mari. Afară de studiile teologice, li se propune teologilor de cursul I și II medicina pastorală în câte două ôre pe săptămână, de d-lu doctoru în medicină Ioan Colceriu. Exercițiile pentru predică se țin în fiecare Duminică, sêrbătoare și în fiecare Joiă de 2 orî: înainte de prânț și înainte de cină, în sala sufrageriei.

Pentru deschiderea solemnă a nouei căi ferate Mureș-Ludoș-Bistrița, la cererea respectivilor întreprîndători ministeriul de comunicațiune a destinat ziua de 20 Noemvre. Din a estă și se va începe déră circulațiunea trenurilor în Câmpia.

„Ellenzék“ s'a mânia t fôia pe d-lu Wilhelm Borsodi, unu Germanu din Viena, care „cutezase“ a se adresa — în limba germană — către funcționarul de poștă din Ungaria cu rugarea, ca aceștia să-i dea unele date cu privire la numărul, la starea intelectuală, materială și familiară a indiviților germani din părțile lor. Ar vré d-lu W. Borsodi să se informeze — pre-

cum se vede — despre numărul prenumeraților, ce l'ar puté câștiga aici pentru o mare fôia săptămânală germană, intitulată „Die Lustigen Blätter.“ Pentru serviciul cerut li-se promite funcționarilor de poștă câte unu esemplar gratuitu din acêsta fôia. „Ellenzék“ însă află iu acêsta o ne mai audită impertinență și dîce că decât cine-va cutéză să-și între în casă cu astfelu de impertinență, trebuie datu pe usă afară fără nici o ascultare. Îndemnă publicul să fiă tréz, să nu se lase a fi amăgitu. „E infamiă pentru literatura maghiară, e rușine pentru publicul maghiară, ca foile germane să circuleze în mai multe esemplare în Ungaria, decât foile maghiare.“ „Ellenzék“ îndemnă pe funcționarul de poștă, ca să-i dea d lui Borsodi nume false, ce nu există. — Comentariu la asemenea „mărgăritare“ culturale maghiare ellenzékiane nu mai trebuie.

Sunt ne mai pomenite hoțiile de totu felu, ce se comit în comitatul Vesprimului, din Ungaria. La cererea comitetului administrativ alu comitatului, ministeriul de interne s'a vèdutu necesitată a ordona pe cale telegrafică aplicarea legii statari pentru acelu comitat, precum și înmulțirea gendarmeriei și inființarea unei noue casarme de gendarmi în comuna Csetény. De asemenea pentru comitatul Zala, ministrul de interne împreună cu ministrul de justiția a ordonat, ce comitetorii hoțiilor împreunate cu omor, după scurtă judecare, să fiă imediat arestați pe o jumătate de an.

În 5 l. c. a isbucit focu în șura colecțorului de dare Bitai Mozes din Egerpatak, comitatul Treșcaunelor, care a prefăcut în cenuse clădirile economice a 14 locuitor, împreună cu nutrețul de vite și tôte bucatele adunate de pe câmp.

Sab titlul „Ca în Asia“ reproduc foile ungeresci următorea scire, ce se comunică din Ciuc-Șa-Georgegiu: În ziua de Sâmbădu nevasta lui Tuli Istvan fu lovită de trăsnet, murind numai decât. Fiind că era fôrte sêracă, preoții n'au vrut s'o înormenteze. A stat môtă 4 zile așteptându mereu căseni ei, că dora să voră îndura neîndurații preoți să vină s'o prohodéscă, dér înzadar a fost tôte așteptarea. Preoții nu s'au dus, și în a 5-a și 4 ôneni au luat pe reposata și au înormentat'o fără nici unu prohod.

Regina României a scris încă o novelă, „Fata lui Decebal“, din care se va estrage subiectul fronspiciului palatului Ateneului român.

La esamenele de bacalaureat (maturitate) din tòmna acêsta ținute în Bucuresci, au reușit și trei domnișore, anume d nișora M. Brătianu, liica d lui Dumitru Brătianu, și d-șorele Berha și Constantinescu.

Cetim în „Bistrița“ din Bucuresci: „De câtă timp numele de Român macedonean a devenit unu mijloc de speculă nerușinată nu numai în țera, dér și în străinătate. Or ce grecoție seu bulgăroiu se dă de român macedonean și exploatează încrederea și simpatia ce insulă nefericiți noștri frați de dincolo, ca cum n'ar fi de ajunsu réulu ce-lu facu lichelele lor! Unu călugêru, care se pretinde român din Macedonia, stându câte-va zile în Viena, a fost primit în audiență de către arhiducele Rudolf, moștenitorul Austro-Ungariei. Arhiducele a stat de vorbă vr'o jumătate de oră cu acêstu călugêru, arătându-i obiectele mai însemnate

FOILETONU.

APÊRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA.

(Urmare.)

b) Același lucru va face armata română servindu-se de valea Hârtobagiului (Cornêțelul) și înaintându prin Nocrigă îndată ce apêrătorul, bătutu la Brașov, va fi trecut, în retragerea sa, de Sighișora;

c) Când agresorul stăpân pe valea Têrnavei mari va fi pètruns până la Mediaș, ér Turnul roșu totu s'ar mai țin, atunci o colonă română detașată dela Copșa mică prin Șeica mare la Sibiu, va puté tăia unica liniă de retragere spre Alba Iulia a apêrătorului dela Turnul roșu, silindu-l în modul acesta a renunța la apêrarea acelei trecători.

ad. 2) — După evacuarea văii Têrnavei mari, grosul apêrătorului bătutu și retras în tabera dela Sibiu, pôte sta aci timpul necesar pentru restabilirea forțelor sale fără a fi genat de adversaru, din causă că aci el dispune de resursele însemnate ale orașului și ale șesului Sibiului; pe lângă acêsta, el își mai pôte

completa materialul de răboiu de totu felu și chiar efectivele trupelor sale deôrece comunicația sa prin Alba Iulia cu Aradul, greu i-o pôte intrerupe inamicul.

Prin construirea unei ramure de drum de feră dela Alba Iulia prin Sebeș și Mercurea la Sibiu (cu prelungirea eventuală în valea Oltului prin Făgăraș la Brașov) situațiunea apêrătorului ar deveni cu multă mai salutară.

Pentru reluarea ofensivei contra grosului român, eșelonat în valea Têrnavei mari între Mediaș și Sighișora, stau la dispozițiunea apêrătorului liniile următore:

a) Șoseua Șeica mare—Copșa mică—Mediaș;

b) Șoseua din valea Hârtobagiului peste Nocrigă, Agnita, Hendu (Hendort) la Sighișora;

c) Șoseua din valea Oltului prin Făgăraș asupra spatelor și liniilor de retragere ale grosului român.

Cele două linii din urmă însă nu vor fi întrebuintate de noi pentru ofensivă, decât grosul român va fi ajuns în ținutul Mediașului—Sighișorei, din causă că — înaintându el în direcția Sud-Est cu unu front întins — ne-ar puté ajunge în marșul nostru de flanc și punéndu gravitatea acțiunei pe aripa sa dréptă, ne-ar puté tăia contactul cu Sibiul.

Când apêrătorul ar întreprinde ofensiva pe șo-

seua Făgărașului și inamicul (Românii) ar simți la timp acêsta mișcare, evidentu că el ar puté o preîntâmpina directu, din causă că din Sighișora, el va ajunge la fiecare punctu alu liniei sale de operațiune mai iute decât noi din Sibiu.

ad. 3) După ce grosul apêrătorului retras din valea Têrnavei mari se va fi refugiat în tabera întărită dela Sibiu pentru a se reforma, armata română dispune de 2 drumuri pentru acțiunea sa ulterioară și anume:

a) ea pôte urmări grosul nostru înaintându cu colona sa principală prin Șeica mare, eventual și prin Nocrigă asupra Sibiului, acoperindu-se contra Têrgului-Mureșului prin aședarea unui corp de observațiune pe liniia Nireșteului.

Acêsta ar fi acțiunea sa cea mai îndrăzneată și mai energetică;

b) Armata română va mai aselia Têrgului-Mureșului; ér cu grosul seu eșelonat între Sighișora și Mediaș va aștepta ofensiva eventuală a apêrătorului dinspre Sibiu, susținédu în același timp și asediul Têrgului-Mureșului.

O a treia acțiune a armatei române ar mai fi înaintarea sa spre valea Mureșului cu direcția generală asupra Clușului, însă întreprinderea acêsta se pôte considera ca inadmisibilă, deôrece ea n'ar fi nicidecum îndreptată as-

din sala de audiențe. Densii au vorbit prin mijlocirea unui interpret. Acestă călugăr este cunoscut publicului nostru prin mai multe înșelăciuni și un proces scandalos la Iași.

—x—

Congresul higienic din Viena a votat următoarele două importante propuneri: 1) să se ceară controlarea spirtușelor înainte d'a se pune în vânzare; 2) să se desființeze dările pe beuturi igienice, ca berea și vinul, și dările puse pe acestea să se trecă asupra spirtușelor.

—x—

Clubul biciclistilor „Blitz“ (Fulgerul) care s'a înființat de curând, a aranjat noua sa arenă în mărime de 2000 metri la colțul străzii căldărilor peste drum de restaurantul Mehsner, dând ocaziune acelor domni, cari din cauza ocupațiunii lor zilnică nu fac mișcare, a-o folosi în mod plăcut și folositor sănătății. Membriilor noi li se pune la dispoziție o mașină de invățat pentru un onorariu moderat. Inscrisurile se pot face la următorii domni: conducătorul I. Harcos, în ulița neagră 408, casierul clubului I. Fischer optic, în târgul grăului, instructorul A. Reser în strada căldărilor.

—x—

D-nii medici Dr. Asachi și Dr. Manolescu, cari au reprezentat România la congresul chirurgical din Washington, Dr. Felix și Dr. Petrescu, cari au reprezentat România la congresul higienic din Viena, s'au întors în Bucuresci.

—x—

Cetim în „Unirea“ din Bucuresci: „O domnă din Bulgaria s'a înfățișat, zilele trecute, la primăria capitalei, cerându a i se da unul din copiii ce se cresc de primărie, sub motivul că acel copil ar fi al său și că bărbatul i l'ar fi aruncat imediat după naștere. În sprijinul cererii se invocă faptul, că în timpul când se pretinde că acel copil a fost aruncat, se găsește înregistrat un copil la primărie. Pe cât se știe, locuitorul de primărie al capitalei, bănuind că poate fi la mijloc v'r'un interes de moștenire, a îndreptat pe reclamantă la tribunal, spre a dovedi drepturile sale asupra numelui copilului.“

Manifestația antigermană.

Mare senzațiune a făcut un toast al Marelui Duce Neculae al Rusiei, ținut pe bordul vaporului „Uruguay“, cu care veni de la Santacruz la Dunkerque. „Figaro“ din Paris publică acel toast, care e următorul:

Francia lucră la aceea, ca să pregătească răsunarea; bine și face, d'ér dovedesce totodată, că ea nu se lasă a fi întăritată prin vexațiunile vecinului. Continue Francia a-și pregăti înarmările sale și a și-le completa, Rusia din parte-i nu va rămâne neactivă. Rusia lucră în prima linie la aceea, ca să nimicască influința germană. Într'ea noastră familie iubesc Francia; toate opiniile țarului sunt într'acolo îndreptate, a micșora influința germană, care odată era mare între demnitarii noștri. În curându va consta guvernul nostru numai din bărbați, cari iubesc Francia. Până atunci Francia se nu se lasă a fi întăritată, căci în momentele de față ar fi greu a dovedi în fapt alianța noastră efectivă în cas de război; d'ér în curându vor dispăre toate pedecile și eu voi fi cel dintău, care mă voi înrola în cas de război în armata franceză, pe care eu o iubesc. Esemplului meu, fiți convinși, vor urma mulți Ruși.

Acest toast a făcut sânge rău în Germania. Cu totă desmînțirea „Agenției Havas“, care dăce că marele duce Neculae a adus simplu un toast pentru Francia mulțămîndu oficerilor vaporului, pressa germană susține autenticitatea toastului citat și cere, ca Țarul să desaprobe pe Marele Duce, decă nu chiar se-lă pedepsescă.

Gurghiu, 6 Octomvre s. n. 1887

Prințul moștenitor în Gurghiu — Alteța Sa principele de coronă Rudolf aq 6 Oct. la 9 ore a. m. a sosit în comuna noastră Gurghiu spre a începe venațurile urșilor. Intre sunetele clopotelor dela toate bisericile locale a tras la Castelul Gurghiu avendu în suită pe principele Leopold de Bavaria, pe principele Wilhelm și prințul Eszterházi. La scările palatului în dreapta au stat oficialii fișcali în frunte cu Girschik Ioan, directorul suprem de fișcalitate, ér în stanga clerul gr. cat. în frunte cu Pr. on. d-nu Basiliu Rațiu, protopopul Reghinului.

Mai întâu prințul a dat mâna cu funcționarii și cu aristocrații prezenți. După aceea s'a întors cătră protopopul gr. cath. Basiliu Rațiu, care l'a binevențat în limba germană astfel: „Alteța Văstră, mă bucur din inimă că ați venit în mijlocul nostru, primiți Vă rog omagie cele mai respectușe de credință și alipire necătită a preoției gr. cat. alu tractului acestuia și totodată doresc succes strălucit la venațurile întreprinșe.“

La acesta a răspuns Alteța Sa în sensul următor: „Și eu mă bucur că am putut veni în mijlocul D-văstre. Vă mulțumesc pentru expresiunea s'mțămintelor, ce manifestați față cu persoana mea, vă doresc totă fericirea.“

Cătră preotul local Nicolau Petru încă s'a arătat foarte simpatic întrebându-l cum se află și de câți ani e preot în comuna Gurghiu. Preotul i-a răspuns că se află bine și e preot de 16 ani.

După aceea Alteța Sa dimpreună cu totă suita a intrat în castel, a luat dejunul și de-a-una a plecat la venațurile pe valea Cașvei în locul așa numit „Richitisoia“ unde a și împușcat 3 urși frumoși. Timpul e favorabil pentru venațurile.

!Un Gurghiuian.

Aprovisionarea armatei c. r. cu seacă și ovăș.

Intendența Corpului al 12-lea de armată cumpără, pentru a completa depozitele de aprovizionare, pentru garnisona din Sibiu: 3800 măi metri de seacă și 11,700 măi mtr. ovăș alb; pentru depozitul din Alba Iulia: 800 măi mtr. ovăș alb, pentru cel din Brașov 3,800 măi mtr. seacă; ér pentru depozitul din Cluș: 3,700 măi mtr. seacă. Doritorii d'a furnisa aceste alimente pot înainta ofertele în formă de scrisori (cu timbru de 50 cr.) până la 13 Octomvre c. orele 11 a. m. le intenționează sus numite din Sibiu și cu un Impugno de 10 zile.

Detailuri necesare le pôte da camera de comerț și industria din Brașov.

Pentru excursiunea la Bucuresci. Participanților la această excursiune li se oferă și plăcuta ocaziune d'a pute fi față la alergările de cai ce se vor face în Bucuresci la 4 (16) Octomvre a. c., la care vor mai fi prezenți: Maiestatea Sa Regele României, într'ea Diplomații, diferiții oficeri ai statelor streine, aflători în Bucuresci din incidentul manevrelor, și mai cu s'mă elita societății române.

Inscrisurile pentru participarea la acest tren, care oferă multe plăceri, trebuie a se face la timp, în interesul comodității călătorilor.

Se eliberă și bilete fără găzduire și încartirare în Bucuresci.

Ultime sciri.

Bruxelles, 9 Octomvre. — Oficiul rus „Le Nord“ crede că Italia a obținut la Friederichsruhe o satisfacere pentru amorul său propriu. Nici o alianță, adaugă țarul, n'ar pute compensa pentru viitorul Germaniei ostilitatea Rusiei. Cinci milioane de baionete sunt prea mult pentru a protege pacea, d'ér nu vor fi îndestulătoare în cazul când noi aliați ar voi s'o rupă.

„Le Nord“ recunoșce că întreita alianță a fost solemn încheiată la Friederichsruhe. Cu toate că această alianță nu este îndreptată contra unei soluțiuni pacifice a cestiunii bulgare, trebuie să se aștepte în curându ca Rusia să intervină său nu la căderea principelui Ferdinand.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

PESTA, 10 Octomvre. — Congresul culturalegyletist s'a întrunit fiind reprezentat 41 de Kulturegyleturi cu 400 membri. Președintele contele Tisza salută congresul ca o dovadă despre maiorenitatea națiunii. Activitatea culturală întesce numai la întărirea ideii de stat, ceea ce nici un om nepreocupat nu o pôte desaproba*).

FIUME, 10 Octomvre. — O adunare populară numerosă cercetată a hotărât să depună, printr'o deputațiune corăspundătoare, o coronă de lauri de argint pe monumentul lui Deak.

DIVERSE.

O indiscretă și ciudată istorie. — „La Gazette de Hongaire“ publică următoarele cu privire la două cântărețe de café concert și la două mari personaje din cari unul este incoronat: Locuitorii orașului Pesta vor asista la desbaterile unui proces ciudat, întentat unui țiar din acest oraș de două cântărețe de café-concert, d-șorele Margot și Elisa Roger. Mulțimea, care se grămădește în fiă-care s'ér înainte scenei unde se produc aceste două surori încântătoare, admiră nu numai talentul lor musical ci mai cu s'mă seducțiunile personelor lor. La 20 August trecut, ele se prezentă la un concurs pentru premiul de frumusețe, d'ér fuseseră declarate ca neputându să ia parte la acest concurs. La trecerea sa din urmă prin Pesta, regele Milan al Serbiei, auzind pe toți vorbind despre frumusețea celor două cântărețe, voi să dea s'mă „de visu“ și, însoțit de comitele Eugeniu Zichy, se duse să le face o vizită. Un țiar din Pesta aflase despre aceste fapte și puse câte-va cuvinte în cronica sa. Incidentul nu făcuse atunci nici un șmot și fusesse îndată uitat, când după trei săptămâni, cele două surori se duseră în biourile țiarului de care este vorba și somară pe cronicarul indiscret să le dea esplicățiuni. Cronicarul se mulțămînd să răspundă la pretențiunile lor prin a ride. Atunci ele se hotărâră să intenteze țiarului un proces. Procesul va fi foarte ciudat: regele Milan și comitele Zichy sunt citați să compară înainte justiției pentru a atesta că visita pe care au făcut-o frumusețelor cântărețe a fost „o simplă vizită de politetă.“

*) Ar face bine biourul de corespondență din Pesta să ne slăbescă cu astfel de telegrame. Ce? A rămas luma pe scirile despre Kulturegyleturile unguresci? Să aștepte biourul până ce va fi gata „globul maghiar“, până atunci însă n'avem poftă să aruncăm banii în vânt. — Red.

Editor și redactor responsabil: Dr. Aurel Muresian.

pra adevăratului obiectiv de operațiune al Românilor; prin urmare ar fi o acțiune în vânt, pe de altă parte ea ar mai fi și riscată pe câtă vreme presupunem că apărătorul Sibiului tot îl va mai păstră ore-care aptitudine de operațiune său de mobilitate.

Ar fi d'ér foarte periculoasă o asemenea acțiune din cauză că armata română ce a p'trins trecătoarea Predealului ar trebui să se slăbescă în mod simțitor prin lăsarea în urmă a trupe numeroșe pentru asigurarea liniei de operațiune destul de lungă și mai ales a căii ferate, precum și spre a înăbuși glotele din ținuturile de Est locuite de Săci, din valea Târnavei mari, și n' fine din toate orașele secuesci din apropierea acestei văi și care ar putea servi ca centruri de adunare a glotelor secuesci.

În cazul de față, armata română ar trebui să întărescă cât de mult și corpul de observațiune său de a sediu dela Târgul Mureșului, pentru ca acesta să p'otă fi mult timp de sine stătător; afară de acesta și cu orice preț mai trebuie a se împinge un corp de observațiune destul de tare și contra Sibiului, cel puțin până la Șeica-mare, mai bine încă până la Ocna Sibiului (Slimnic).

Pericolul pentru acest din urmă corp de observațiune, a fi bătut în parte, este indiscutabil și decă timpul s'ar întrebuița cu energiă de cătră apărător, a-

ceeași sorte s'ar pregăti și corpul de observațiune dela T. Mureșului luat într' 2 focuri; ér grosul român, ce ar alerga în ajutorul acestor corpuri de observațiune, sigur că ar veni în critica pozițiune a oferi, cu frontul întors, o bătălie adversarului victorios.

Asemenea nu mai încapă îndoială, că apărătorul Transilvaniei n'ar întâmpina nici greutate a evita această bătălie, în cazul, când nu s'ar simți destul de tare ca să se măsore din nou forțele, în câmp deschis, cu grosul armatei române. În totă țena ar putea evita bătălia, retrăgându-se în tabăra întărită, decă din vreme și pentru orice împrejurare va fi luat el precauțiunea, a și ține deschisă linia de retragere din valea Mureșului și eventual din a Târnavei mici spre Mediaș.

Cu mult mai critică însă ar deveni pozițiunea apărătorului Transilvaniei când Sibiul n'ar fi întărit, încât grosul (apărătorului) în retragerea sa dela Brașov, prin valea Târnavei, ar fi silit să se caute refugiu în tabăra dela Târgul Mureșului. Prin această manevră de retragere, linia de operațiune a agresorului (a Românilor) s'ar scurta, încâtă afară de ocuparea ei, el nu ar mai avé alte detașări, în consecință, Târgul Mureșului ar forma obiectivul decisiv al războiului. Aprovisionarea apărătorului cu alimentele de hrană, reintărirea cu materialul de război și cu trupe n'ar fi ușor de făcut, din cauză că Câmpia (Mezőség) dela spatele orașului

Târgul Mureșului este un ținut lipsit de resurse și de comunicațiune și calea ferată Cucerdea-Târgul Mureșului, ce însoțesce p'o distanță considerabilă țermul stâng al Mureșului ușor se pôte intrerupe și importanta stațiune de încrușare Cucerdea ușor s'ar putea distruge.

Și decă pe lângă acesta ar succede unei coloșe române a forța trecătoarea Turnului roșu și a năvli în valea Mureșului și d'aci în direcția Clușului; său decă însuși grosul român concentrat la Târgul Mureșului și din cauza superiorității sale numerice și-ar pute permite o asemenea detașare, atunci, legăturile apărătorului cu Ungaria ar deveni cu totul amenințate și retragerea lui abătută.

Din cele dăse până aci reiese d'ér, că nu este de loc recomandabil ca apărătorul să se retragă în cea parte, adică spre T. Mureșului și cu atât mai puțin ca să se închidă el cu grosul său în Târgul Mureșului spre a și restabili forțele, etc., din contră ar trebui, ca îndată ce el va fi silit să evacueze valea Târnavei mari, retragerea sa s'o facă în valea Mureșului și d'aci în valea Someșului mic la Cluș sau Deșu și mai de parte la Oradia mare său spre Tisa superioară.

(Va urma).

Bursa de Viena
din 8 Octombrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	93 40
Rentă de hârtie 5%	86.25
Imprumutul căilor ferate ungare	149.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	97 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	114 —
Bonuri rurale ungare	104.25
Bonuri cu cl. de sortare 104.10	104.10
Bonuri rurale Banat-Timoc	104.50
Bonuri cu cl. de sortare 104.50	104.50
Bonuri rurale transilvane	104.50

Bonuri croato-slavone	104.25
Despăgubire p. dijna de vin ung.	—
Imprumutul cu premiu ung.	123 40
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 60
Renta de hârtie austriacă	81.15
Renta de arg. austr.	82 30
Renta de aur austr.	112 10
Losurile din 1850	135 20
Acțiunile băncii austro-ungare	886 —
Act. băncii de credit ung.	284.75
Act. băncii de credit austr.	283 30
Argintul — Galbini împărătesc	5 93
Napoleon-d'or	9 93
Mărci 100 imp. germ.	61 52
Londra 10 Livres sterline	125 75

Bursa de București.

Cota oficială dela 26 Septembrie st. v. 1887.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	93 1/2	9 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96 —	97 —
convert. (6%)	91 —	92 —
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	105 —	106 —
" " " (5%)	91 1/4	92 1/4
" " " (7%)	103 —	104 —
" " " (6%)	96 —	97 —
" " " (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca Națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aură contra bilete de bancă	14 1/4	15 —
Banote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov

de 19 Octombrie st. n. 1887.

	Cump.	Vând.
Banote românești	8.53	8.56
Argint românesc	8.45	8.50
Napoleon-d'or	9.89	9.96
Lire turcesc	11.21	11.28
Imperiali	10.21	10.36
Galbeni	5.86	5.90
Serisirile fonc. „Albina” 6%	101. —	102. —
" " " 5%	98. —	99. —
Ruble Rusești	109. —	110. —
Discontul	7—10%	pe an.

Vândare ușoară. Profită mare.

Sub condițiunile cele mai favorabile se caută în toate piețele persoane capabile cu orice pozițiune pentru vândarea unui articol, care este bine introdus la publică. Oferte francate, pre lângă arătarea ocupațiunei prezente sub:
„Verdienst” către Heinrich Schalek la Viena.

O locuință frumoasă și efină

în ulița neagră de sus, Nr. 408 în catulă dintău spre uliță, constatătoare din 3 odăi spațioase, bucătăria, camera de bucate, coridor, pivniță, șopron de lemne și pod, este de acum de dată cu chiriă.

Unu comis

de mărfuri mixte bine dedat se caută la Dimitrie Romanu în Seliște. Se preferă unu Român în totu casul însu e limba română și germană recerută.

Avisu d-loru abonati!

Rugamă pe d-nii abonati ca la renoirea prenumeratiunei se binevoiasca a scrie pe cuponulu mandatulu postal si numerii de pe fasia sub care au primitu diarul nostru pana acuma.
Doinii ce se aboneza din nou se binevoiasca a scrie adresa lamuritu si se arate si posta ultima.
Deca se ivescu iregularitati la primirea diarului onor. abonati suntu rugati a ne incunoscinti imediatu prin carte postale, ca in catu depinde dela noi, se se delatureze. ADMINSTR. „GAZ. TRANS.”

Publicatiunile „CANCELARIEI NEGRUTIU,”

— GHERLA — SZ. UJVAR. —

AMICULU FAMILIEI. Diaru beletristic si enciclopedicu-literaru cu ilustratiuni, Cursulu XI. — Apare in 1 si 15 di a lunei in numeri de cate 1 1/2—2 1/2 cole cu ilustratiuni frumoase; si publica articlii sociali, poesi, nuvele, romanuri, suveniru de calatori si. a. — Mai departe tracteaza cestiuni literare si scientifice, cu reflexiune le cerintele vietii practice; apoi petrece cu atentiune vieta sociala a Romanilor de pretutindenea, precum si a celorlalte poporatiuni din patria si strainatate; si prin umoru dulce si satira aleasa nisuesce a face cate o ora placuta familiei strivite de grijele vietii; si peste totu nisuesce a intinde tuturor individiilor din familia o petrecere nobila si instructiva. — Pretulu de prenumeratiune pe anul intregu e 4 fl. pentru Romania si strainatate 10 franci — lei noi, platibili si in timbre postali.
PREOTUL ROMAN. Revista bisericescă, scolastică și literară. Cursulu XIII. — Apare in broșuri lunare de cate 2 1/4—3 1/4 cole; si publica articlii din sfera tuturor sciintelor teologice si intre acestia multime de predice pe dumineci, serbatori si diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice, didactice si scientifice-literari. — Pretulu de abonamentu pe anul intregu e 4 fl. — pentru Romania 10 franci — lei noi, platibili si in bilete de banca si in timbre postali.
A se adresa la „Cancelaria Negruțiu in Gherla — Szamosujvar, unde se mai afla de vandare si urmatorele carti:
Puterea amorului. Nuvela de Paulina C. Z. Rovinaru. Pretulu 20 cr.
Idealulu pierdut. Nuvela originala de Paulina C. Z. Rovinaru. Pretulu 15 cr.
Opera unui omu de bine. Nuvela originala. — Continuarea nuvelei: „Idealulu pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Pretulu 15 cr.
Fontana dorului. Nuvela populara de Georgiu Simu. Pretulu 10 cr.
Codreanu craiulu codrului. Balada de Georgiu Simu. Pretulu 10 cr.
Elu trebuie se se insore. Nuvela de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Pretulu 25 cr.
Branda seu Nunta fatala. Schita din emigrarea lui Dragos. Nuvela istorica nationala. Pretulu 20 cr
Numerii 76 si 77. Naratiune istorica dupa Wachsmann, de Ioanu Tanco. Pretulu 30 cr.

Probitatea in copilaria. Schita din sfera educatiunei. După Ernest Legouvé, membru alu academie. franceze. Pretulu 10 cr.
Barbu cobzarulu. Nuvela originala de Emilia Lungu. Pretulu 15 cr.
Hermann si Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Pretulu 50 cr.
Ifigenia in Aulida. Tragedia in 5 acte, după Euripide, tradusa in versuri de Petru Dulfu. Pretulu 30 cr.
Petulantulu. Comedia in 5 acte, după Augustu Kotzebue tradusa de Ioanu St. Suluțu Pretulu 30 cr.
Carmen Sylva. Prelegere publica tinuta in sa-lele gimnasiului din Fiume prin Vincetiun Nicora prof. gimnas. Cu portretulu M. S. Regina României. Pretulu 15 cr.
Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 102 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese si arangiate. Pretulu redusu (dela 1 fl 20 cr. la) 60 cr.
Trandafiri si violele, poesii populare culesse de Ioanu Popu Reteganulu. Unu volumu din 14 cole. Pretulu 60 cr.
Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologicu de D. O. Olinesdu. Pretulu 20 cr.
Apologia. Discusiuni filosofice si istorice maghiare privitoare la Romanii, invederite si rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Pretulu 30 cr.
Renascerea limbei romanesce in vorbire si scriere invederita si apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Pretulu broș. I. II. cate 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreuna costau 1 fl. v. a.
Biblioteca Sateanului Romanu. Cartea I. II. III. IV. cuprindendu materii forte interesante si amuzante. Pretulu la tote patru 1 fl., cate una deosebitu 30 cr.
Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii forte interesante si amuzante. Pretulu 30 cr.
Colecte de Recepte din economiă, industriă, comertiu si chemia, pentru economi, industriași si comerciantii. Pretulu 50 cr.
Economia pentru scolele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Pretulu 30 cr.
Indreptaru teoreticu si practic pentru invetamintulu intuitivu in folosulu elevilor normali (pre-

parandiali), a invetatorloru si a altoru barbatii de scola, de V. Gr. Borgovanu, profesoru preparandialu. Pretulu unui esemplaru cu porto francatu 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nostra pedagogica abia aflamu vre-unu opă, intocmitu dupa lipsele scoleloru nostre in mē-ura in care este acestu! pentru aceea ilu si recomandamū mai alesu Directoriloru si invetatoriloru ca celoru in prima linia interesati.
Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romanii. De Vas. Gr. Borgovanu. Pretulu 15 cr.
Manualu de Gramatica limbei romane pentru scolele poporali in 3 cursuri de Maximu Popu profesor la gimnasiulu din Nasăud. — Manualulu acesta este aprobatu prin Inaltulu Ministeru de cultu si instructiune publica cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Pretulu 30 cr.
Nu me uita. Colectiune de versuri funebrele, urmate de iertaciuni, epitalfa s. a. Pretulu 50 cr.
Carte conducetore la propunerea calcularei in scola poporala pentru invetatori si preparanti. Broș. I. scrisa de Gavrilu Trifu, profesoru preparandialu. Pretulu 80 cr.
Cele mai efine carti de rugaciuni.
Margaritarulu sufletului. Carte bogata de rugaciuni si cantari bisericesti forte frumoși ilustrata. Pretulu unui esemplaru broșatu 40 cr. legatu 50 cr. legatu in panza 60 cr. legatu mai finu 60, 80, 90 cr. 1 fl., in legatura de luxu 1.50—2.50.
Micul margaritaru sufletesc. Carticea de rugaciuni si cantari bisericesti — frumosu ilustrata pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesti. Pretulu unui esemplaru broșatu 1⁵ cr., — legatu 22 cr., legatu in panza 26 cr.
Carticea de rugaciuni si cantari pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icone frumoșe. Pretulu unui esemplaru trimisu franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.: 100 esempl. 5 fl.
Visulu Prea Santei Vergure Maria a Nascetorei de D-deu urmatu de mai multe rugaciuni frumoșe. Cu mai multe icone frumoșe. Pretulu unui esemplaru espedatu franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.
Epistolia D. N. Isus Christos. Pretulu unui esemplaru legatu e 15 cr.